

Uddannelsesplan for praktikken på Halvorsminde Efterskole

-og kvalitetskrav til de konkrete praktikniveauer

Læreruddannelsen er ifølge bekendtgørelsens § 13.1 forpligtet på at formulere kvalitetskrav til praktikskolerne, så de studerende får de bedst mulige praktikforløb. I relation hertil og ifølge § 13.2 er skolerne forpligtet på at udarbejde en uddannelsesplan for de konkrete praktikperioder, så de studerende ved, hvordan deres praktik forløber – hvad skolen tilbyder og forventer af de studerende.

Sigtet er 'hjælp til selvhjælp'- at støtte skolerne i den proces det bliver at udarbejde lokale uddannelsesplaner. I dette dokument – som har 'præliminær status' – foreslår vi, at den enkelte skole kan udarbejde en uddannelsesplan med nedenstående disposition.

- *Kultur og særkende*
- *Praktik, organisation og formalia*
- *Praktik og vejledning*

Under overskriften 'Kultur og særkende' formulerer vi indledningsvis en række spørgsmål til skolen, og respekterer den måde, hvorpå skoler allerede i relation til den eksisterende læreruddannelse har udarbejdet en praktikprofil. Under overskriften 'Praktik, organisation og formalia' konkretiserer vi 'eksemplarisk', hvordan man på skolen kunne udfylde dette afsnit. Vores 'kvalitetskrav' knytter sig særligt til det sidste afsnit 'Praktik og vejledning'.

Grundoplysninger:

Halvorsminde Efterskole

Halvorsmindevej 107

9800 Hjørring

Tlf: 98 92 12 22

Mail: forstander@halvorsminde.dk

Webadresse: www.halvorsminde.dk

Kultur og særkende

Halvorsminde Efterskole er en af de 20 ældste efterskoler i Danmark. Skolen blev grundlagt i 1903.

Fra avisen dengang i 1903

"En Skole for Drengene i Alderen mellem 13 og ca. 17 Aar agtes aabnet den 2. November i Bagterp ved Hjørring. Der undervises i svensk Sløjd 4 timer daglig og desuden i Gymnastik, Tegning, Dansk, Regning, Geometri og Naturlære. Om Aftenen Oplæsning og Litteraturkundskab. Et Kursus varer til 1. April. Betalingen for Ophold, Undervisning og Materiel er 40 Kr. maanedlig"

På det første elevhold var der tre elever og fire lærere, og der blev undervist i Anna og Andreas Niensens egne stuer.

I 1923 blev der bygget en ny fløj, der fik en frise med navnet Halvorsminde, til minde om forstanderparrets ældste søn, der druknede i sommeren 1920. Bagterp Efterskole hed fremover Halvorsminde Ungdomsskole.

Fra 1923 kunne piger også blive elever. Der var nu 40 drenge om vinteren og 40 piger om sommeren.

I 1933 blev bygget et vævehus. I huset holdt man 10 måneders kursus for unge kvinder, der ville lære faget. De boede i den nuværende systue på 1. sal.

Skolens hovedbygning stammer fra 1935. Ved indvielsen overlod Anna og Andreas Nielsen skolen til deres søn og svigerdatter, Frode og Ellen Nielsen. Under krigen nåede elevtallet op på 95. Det var en usikker tid og i krigens allersidste fase blev skolen beslaglagt til at huse tyske flygtninge. Kort tid efter krigen genoptog Frode Nielsen byggearbejdet og skolen voksede gradvist.

I 1949 døde Frode Nielsen pludseligt, og hans hustru Ellen Nielsen overtog lederskabet indtil deres ældste søn Finn og konen Anna blev forstanderpar i 1966. På denne tid blev skolepligten udvidet til 8. og 9. skoleår. Halvorsminde begyndte at lave 10 måneders kurser for både drenge og piger. Skolen, der havde været i familiens ege, blev nu en selvejende institution.

I løbet af 25-30 år blev skolen udbygget med nye værelser, hal og værksteder, og undervisningen ændredes samtidig med indførelsen af prøver i efterskolerne. Der kom flere valgfag og linjefag på skemaet. I 1992 gik Anna og Finn Nielsen på pension, og dermed er knyttet en ende på den direkte tråd til skolens grundlægger.

Ole og Anne Mette Bjerring var forstanderpar fra 1992 – 2008, og også i deres tid udbyggede man skolen i takt med nye behov, bl.a. med gode faciliteter til udendørs idræt og en ny bygning med naturfagslokale. I 2008 blev Anne og Allan Schrøder ansat som det kun femte forstanderpar i skolens over hundrede års historie.

Halvorsminde Efterskole er kendt i alle afkroge af Vendsyssel – tusindvis af elever har gennem årene haft et efterskoleophold her i udkanten af Hjørring. Skolen, har idag plads til 136 elever fordelt på 9. og 10. skoleår.

Med rødder i 110 års historie og med stolte traditioner kan vi idag tilbyde moderne faciliteter med respekt for det oprindelige.

Skolens værdigrundlag er:

Halvorsminde Efterskole er en *grundtvigsk* efterskole, og som sådan finder vi det værdifuldt at skolens dagligdag er præget af *åbenhed, ligestilling, nærhed og fællesskab*.

Vi ønsker at eleverne gennem skoleforløbet bliver aktive og får mod og evne til at udfordre verden. Skolen skal give rum og respekt for forskellighed og herved lære eleverne at vise tillid og tolerance. Endvidere vil vi lære eleverne at mestre *dialogen som et demokratisk værktøj*.

Skolen skal være en tryk ramme inden for hvilken der kan stilles krav til den enkelte som styrker *ansvarlighed og selvstændighed*. Vi vil opdrage eleverne til at erkende medansvaret for egen læring, for eget og andres velbefindende og for at bidrage positivt til et dynamisk fællesskab.

Skolen har en tro på at elevernes medleven og personlighed udvikles gennem bevægelsesglæde og kreativ udfoldelse samt ved at de erkender hvor vigtigt det er at udfordre sig selv og yde sit bedste.

Skolen skal gennem sin livsoplysende virksomhed bidrage til elevernes hele dannelse og give dem livsmod.

Grundtvigiansk

Målet for undervisningen skal være livsoplysning ud fra et kristent livssyn. Midlet er det levende ord som det f.eks. udmønter sig i fortælling og fællessang. Samtalen i undervisningen og det øvrige samvær er helt central og bygger på det menneskesyn som kommer til udtryk nedenfor.

Åbenhed

På Halvorsminde optager vi alle som har interesse for skolens tilbud, og vi bestræber os på at møde dem fordomsfrit. Det er vores hensigt at lytte til eleverne, ligesom vi vil lære dem at lytte til andre.

Ligeværdighed

Livet på skolen skal udfolde sig i respekt for den enkelte. Alle har krav på at få opmærksomhed og en værdig behandling.

Nærhed og fællesskab

Vi ønsker at udøve en direkte, personlig og nærværende pædagogik som bygger på naturlig autoritet. Vi vil konstruktivt bruge det nære samvær til at give eleverne selvværd og mod til senere at indgå i andre fællesskaber på et ærligt grundlag.

Dialog som et demokratisk værktøj

Ved demokrati forstår vi retten til at sige til og fra, argumentere, begrunde og lytte.

Dialogen finder sted i de fora som er beskrevet i undervisningsplanen: Skolemøde, gangmøde, elevudvalg.

Ansvarlighed

Eleverne lærer ansvarlighed i dagligdags situationer, f. eks. gennem rengøring, fælles måltider, køkkentjans. Her erkender de at deres arbejde er en nødvendighed, og de lærer at respektere andres og eget arbejde. Gangarrangementer og forberedelse af skolebesøg lærer eleverne at løfte et ansvar i fællesskab.

Praktik, organisering og formalia

Ansvar for praktikken

Viceforstander Ann Marika Leth Klinge har det overordnede ansvar for praktikken på Halvorsminde Efterskole, er praktikkoordinator og har i samarbejde med praktiklærerne det koordinerende ansvar for planlægningen af de studerendes praktik og efterfølgende ophold på Halvorsminde Efterskole.

Vi kan tilbyde praktikforløb i dansk, engelsk, matematik og samfundsfag, hvor vores elever er delt i 4 profiler: Sprog & Kultur, Natur & Videnskab, Håndværk & Teknik samt Iværksætter & Event. På profilerne planlægges undervisningen ud fra temaer af et fast lærerteam. Vi har desuden tysk, fysik, fortælling/sang og vores 6 linje fag: Håndbold, fodbold, musik, medie, challenge og fitness/gym samt en lang række af valgfag.

Samarbejde med de studerende

- Ledelse og praktiklærere mødes for 2. årgangs vedkommende på UCN, 3. og 4. årgangs studerende laver en aftale med ledelsen om et møde på Halvorsminde Efterskole, hvor rammer, skema og vagter aftales og gensidige krav og forventninger til praktikforløbet afklares.
- Mandag i uge 43 mødes alle praktikanter, praktiklærere og praktikkoordinator på Halvorsminde Efterskole og drøfter deres planer for praktikforløbet.

- Praktiklæreren og de studerende laver forud for praktiksamarbejdet klare aftaler om praktiksamarbejdet, herunder om skriftlighed i planlægningen, vejledningstimernes afholdelse og ansvaret for dagsorden, de studerendes brug af praktikportfolio – herunder logbog eller praktikdagbog, indsamling af datamateriale under praktikforløbet og praktiklæreren rolle i de studerendes undervisning
- Under praktikforløbet støtter, modellerer og vejleder praktiklæreren de studerende i arbejdet med at opfylde færdighedsmålene og kravene til portfolio på det pågældende praktkniveau
- På skolen gives de studerende mulighed for at dokumentere deres praktikarbejde bl.a. gennem videodokumentation. Hvis dette kræver tilladelse fra forældrene, støtter praktiklæreren/praktikskolen de studerende i at indhente disse tilladelser
- Under eller evt. efter praktikforløbet tilbyder skolen, at de studerende kan deltage i skole-hjem samtaler og/eller andre forældrearrangementer med relevans for de studerendes studieforløb
- Praktiklæreren er de studerendes centrale samarbejdspartner på praktikskolen, men der ud over kan de studerende forvente, at særligt praktikkoordinatoren på skolen, men også det øvrige lærerteam omkring relevante klasser kan spille en aktiv rolle i samarbejdet og vejledningen omkring de studerendes praktikforløb

Studerende på skolen

- Med henblik på mødepligt og evt. forfald underlægges de lærerstuderende de samme krav som skolens lærere. Tilsvarende forventes der den samme grad af deltagelse i undervisningen, møder, arrangementer og øvrige aktiviteter som for skolens lærere. En deltagelse, der sammen med studiekravene formuleret i praktikordningen for årgangen, svarer til et fuldtidsarbejde
- Det forventes, at de studerende forud for praktik og samarbejdet på skolen, har orienteret sig i de relevante materialer om praktikordningen i læreruddannelsen
- Det forventes at den studerendes undervisningsplaner og lektionsplaner er skriftliggjort forud for undervisningen/praktiktimerne - og at praktiklæreren er bekendt med dem

Evaluering og prøven

- Efter hvert afsluttet praktikforløb indkalder praktikkoordinatoren de studerende og praktiklærerne til en fælles mundtlig evaluering. Der ud over uddeles skolens evalueringsskema til hver studerende. Resultatet af disse evalueringer formidles til skolens praktiklærere og hvis det er relevant, til læreruddannelsens praktikledere
- Skolen forestår prøven i praktik på niveau 2 i samarbejde med læreruddannelsen. Ansvaret for planlægningen og gennemførelsen af denne prøve ligger hos praktikkoordinatoren

Praktik og vejledning

Praktikskolen sikrer gennem udformningen af rammerne for praktik og praktiklærernes støtte og vejledning under praktikforløbet, at de studerende får mulighed at tilegne sig kompetencer i forhold til de tre praktkniveauer i læreruddannelsen. Særligt vil færdighedsmålene for praktikken være i fokus her.

Kompetenceområdet 'didaktik':

'Den studerende kan planlægge, gennemføre og evaluere undervisningssekvenser i samarbejde med medstuderende'

Niveau 1.

- Prakticlæreren støtter den studerende i udformning af undervisningsplaner. Det betyder, at hun modellerer/viser skriftlige forløbs- og lektionsplaner med mål- og evalueringsovervejelser. Desuden observerer hun systematisk de studerendes undervisning og udpeger centrale områder med henblik på vejledning
- Prakticlæreren viser strategier for iagttagelse af elever og deltager i redegørelsen for tegn på elevernes udbytte - på baggrund af de formulerede faglige og sociale mål for undervisningen

Niveau 2.

- Prakticlæreren modellerer/viser og diskuterer undervisningsplaner i relation til metoder, differentiering, læremidler og it
- Prakticlæreren modellerer/viser og diskuterer metoder til at evaluere undervisningsforløb og elevers læringsudbytte

Niveau 3.

- Prakticlæreren modellerer/viser og diskuterer undervisning i relation til samarbejdet om års- og elevplaner og støtter den studerende i indsamling af datamateriale til studieprocesser i læreruddannelsen – herunder bacheloropgaven?
- Prakticlæreren støtter, vejleder og udfordrer de studerende i udviklingen af praksis på et fagdidaktisk og empirisk grundlag

Kompetenceområdet 'klasseledelse':

'Den studerende kan lede elevernes deltagelse i undervisningen''

Niveau 1.

- Prakticlæreren viser, hvordan hun selv organiserer og rammesætter sin undervisning i en klasse med elever med forskellige forudsætninger
- Prakticlæreren støtter den studerende i at rammesætte og organisere egen undervisning i klassen for at fremme elevernes læringsudbytte

Niveau 2.

- Prakticlæreren støtter og vejleder den studerende i at udvikle elevernes sociale relationer og skabe et godt læringsmiljø

Niveau 3.

- Prakticlæreren støtter og vejleder de studerende i arbejdet med at lede inklusionsprocesser

Kompetenceområdet 'relationsarbejde':

'Den studerende kan kommunikere lærings- og trivselsfremkaldene med elever – og kommunikere med forældre om undervisningen og skolens formål'

Niveau 1.

- Praktislæreren støtter den studerende i at udvikle elevtrivsel og tilrettelægge motiverende læringsaktiviteter
- Praktislæreren viser og vejleder de studerende i, hvordan hun kommunikerer med forældre og elever om og i undervisningen – både verbalt og nonverbalt

Niveau 2.

- Praktislæreren støtter den studerende i at samarbejde dialogisk med elever og kolleger om justering af undervisningen og elevernes aktive deltagelse
- Praktislæreren giver den studerende mulighed for at kommunikere skriftligt og mundtligt med forældrene - primært i relation til den gennemførte undervisning

Niveau 3.

- Praktislæreren faciliterer den studerende i forskellige opgaver i relation til skole-hjemsamarbejdet med henblik på at udvikle klassens sociale liv og læring

Bilag:

Udkast til bekendtgørelse for læreruddannelsen

Kompetencemål for praktikfaget